

KIS HARP

A KIS HEGEDŰS. (Lásd a 411. l.)

ó bácsi.

26. sz. — 1872/73.

IV. kötet.

CZIRMOS CZICZA NAPLÓJÁBÓL.

(Vége.)

LEINTE annyira megijedtem, hogy szinte dermedten álltam ott s nem tudtam mozdulni sem, előre sem hátra. Miféle láb ez? Kinek a lába ez? nem tudtam elgondolni. Közeledni feléje nem mertem, mert hátha rám tapos és agyonzuz s így nyomorultan elveszek e sötét lyukban? De kíváncsiságom viszont erősebb volt, hogysen távozni tudtam volna s ezért egy ideig elfojtott lélekzettel leskelődtem. De a láb nem mozdult s én végre közelebb bátorodtam s ekkor láttam, hogy ott nincs ember, az csak harisnya, mely tele van tömve valamivel. Ekkor már esőppet sem félttem, kapargatni kezdtem, — s egyszerre a harisnya megmozdult és a földre dőlt, miközben néhány pénzdarab hullott ki belőle. Megtapogattam s éreztem, hogy a harisnya egészen tele van ilyen pénzekkel.

Nagyon megörültem e fölfedezésnek; hiszen ez épen az, a mire Marinak és anyjának szükségök van. Most már kifizethetik adósságukat s nem kell tovább éhezniök. Az ám, — de miképen adjam tudtokra, hogy itt oly sok pénz van? Megpróbáltam kihuzni a pénzes harisnyát s egy darabon ment is jól a dolog, de a szekrény alatt megakadt valami szögben s a legnagyobb erőfeszítéssel sem vol-

tam képes tovább huzni; pedig ha ott marad a szekrény alatt, ott ugyan nem akadnak reá soha.

Mindenféle terveken törtem fejemet, míg végre megvirradt s hallottam Marit járkálni a szobában.

Legelső gondolatom ekkor az volt, hogy felköltöm Mari figyelmét az által, hogy nyávogok a szekrény alatt. De Mari erre csak sohajtott s mondá:

„Szegény cziczuskám! Hogyan nyávog éhségben! Szegényke bizony talán már meg is hal.“

Ekkor előbujtam, hozzá simultam és nyájasan doromboltam, hogy mutassam, miszerint nincs semmi bajom, ellenkezőleg, nagyon örülök valaminek; ő azonban persze mindezt nem értette meg. Egyszerre az öreg asszony megszólalt:

„Mari, teéd ki azt a macskát az utczára, talán valaki megsajnálja s magához veszi, legalább nem fog éhen veszni. Nálunk ugy is hiába marad, holnap jön az exekuczió, nem tudunk fizetni s kidobnak házaeskánkából.“

Én ismét csak a szekrény alá bujtam és nyávogtam; ugy szerettem volna értésükre adni, hogy van itt pénz elég, kifizethetik adósságukat s vehetnek mindent, ami szükséges! — de hiába, nem értettek s Mari kinyitván az ajtót, kitett az utczára e szavakkal:

„Menj, czicza! Keress magadnak jobb helyet! Nálunk éhen halnál! Menj, és légy boldogabb, mint itt voltál.“

Akaratom ellen kint voltam tehát

az utcza
tevo legy
pas otlet
sege dac
Ha o a
fogai koz
bizonyosa
kerjem o
szoltam
hogy me
Az utra
ha ugy
czakon,
ges kut
ha odaj
nek, rog
nak me
hetnek.

Min
tam, ho
De azta
ki most
dolga
olyan s
Igen!
s meg
eleteme
E gonc
tobbé.

Ez
minő s
elme
zel sz
tag hó
ran eg
nem l
igyeke
Mari
el tt.

az utczán s kissé gondolkoztam, mitévő legyek, — midőn hirtelen pompás ötletem támadt. Szultánnak vénsége daczára hatalmas fogai vannak. Ha ő a szekrény alá dugná fejét s fogai közé kapná a pénzes harisnyát, bizonyosan ki bírná húzni. De hogy kérjem őt valamire én, ki soha sem szóltam hozzá nyájas szót sem? És hogy menjek én Halmiék udvarába? Az utra odáig emlékeztem ugyan, de ha úgy egymagam végigmegyek az utczákon, a sok pajkos gyerek és mérges kutya közt oda jutok-e? És még ha odajutok is, — ott rám ismernek, rögtön elfognak és vízbe fojtának még mielőtt Szultánnal beszélhetnék.

Mindezeket megfontoltam s láttam, hogy bizony nagy a veszedelem. De aztán eszembe jutott a jó Mari, ki most oly nyomorban él, pedig jó dolga lehetne Halmi urnál, ha én olyan szerenesetlenségbe nem rántom. Igen! Én voltam oka minden bajnak s mégis aztán Mari mentette meg életemet, ő szabadított ki a vízből. E gondolatok után nem ingadoztam többé.

Ez az egyetlen segítség. Akármint sors érjen engem, megkísértem, elmegyek Szultánhoz, gondolám s ezzel szaporán utnak indultam. Vastag hó beritotta az utczákat s gyakran egészen elmerültem; de ez most nem bántott, csak annál gyorsabban igyekeztem előre, mert mindig szegény Mari és beteg anyja lebegtek szemem előtt. Végre eljutottam Halmi ur há-

zához, de nem a főkapun mentem be, hanem megkerültem s hátul a palánkon átmászva, észrevétlenül az istállóba lopóztam, hol Szultán aludni szokott. Csokugyan ott volt most is.

„Ah! Ah! Czieza kisasszony itt az istállóban!” kiáltá Szultán, amiut engem megpillantott. „Az idők változnak, ugy-e? Hajdan még látogatóba sem jöttél volna ide s most talán örülnél, ha megtünnék itt.”

Ez bizony nagyon kellemetlen fogadtatás volt s az első perczen fölforrt bennem a méreg; sajnáltam, hogy jöttem s már készültem verekedésre. De mégis sikerült legyőzni haragomat s aztán egészen szelíden mondtam:

„Nem azért jöttem, hogy veszedjünk. Hanem ha akarsz nagy szolgálatot tenni Marinak, ha meg akarod őt és anyját menteni a nyomortól, akkor jöjj tástént velem.”

Szultán rögtön fölugrott s készen volt az indulásra, de előbb kérdezte, mit kívánok tőle. Elmondtam tehát röviden, milyen kincset találtam a szekrény alatt.

„Ah! haszontalanság. Nem pénz az, hanem bizonyosan valami ócska lom, melyet odadobtak.”

„Ah nem! Láttam, hogy ezüst és aranypénnz, egész bizonyossággal tudom.”

„No jól van, majd meglátjuk!” Ezzel gyorsan nekiindult s én alig bírtam utána szaladni a nagy hóban. Sokszor fölbuktam, elmerültem, de Szultán csak sietett s én nem akar-

(Folytatása a 406. lapon.)

A MI JÜLISKÁNK. (Lásd a 421. l.)

SZAMÁR-ETETÉS. (Lásd a 407. l.)

(Folytatása a 403. laphoz.)

tam tőle elmaradui. Egészen átfázva, átázva végre mégis minden nagyobb szerencsétlenség nélkül megérkeztünk Mariék háza elé; Szultán ugatott, én pedig az ajtót karmolgattam, míg végre Mari kinyitotta. Láttam szeméről, hogy sirt, de mikor minket meglátott, mégis elmosolyodott kissé.

„Nézze csak, édes anyám!” mondá, „a vén Szultán van itt, meg a kis ezicza.”

„Kár is beereszteni,” szolt az öreg asszony, ki ócska kendőkbe burkolva ült a sarokban. „Nem adhatunk nekik semmit, magunk is éhezünk.”

Hanem Szultán ezalatt már bement a szobába és szaglálózni kezdett, én pedig azonnal az ócska szekrény alá bujtam.

„Szeretnék már a sirban pihenni!” sohajtá az öreg asszony szomorúan. „Akkor legalább neked, kedves leányom, nem kellene nyomort tűrnöd miattam.”

„Oh ne szóljon így, édes anyám! Inkább éhezem édes anyám mellett, hogysen bőségben, de árván éljek. Aztán még nem kell csüggednünk, majd jobbra fordul sorsunk, bírok én dolgozni, talán csak kapok munkát. És ha nem fordul jobbra sorsunk, akkor együtt halunk meg.”

„Nem! nem fogsz meghalni”, morgá Szultán, de persze nem értették. Én ezalatt ugyanis megmutattam a pénzes harisnyát. Szultán a szekrény alá dugta fejét, fogai közé kapta a harisnyát s addig-addig ránczigálta, míg

végre kirántotta, mialatt az aranyok, tallérok és huszasok szerte gurultak a szobában.

„Nini! Miféle pénz ez?” kiáltá Mari, szinte összerезzenve bámulatában.

„Minden jó lélek dieséri az Urat!” kiáltá az öreg asszony, összeesapva kezeit. „PéNZ, csakugyan péNZ!”

„Az ócska szekrény alól kaparta elő Szultán,” szolt Mari. „De hát hogy jutott ez a tömérdek péNZ oda?”

„Az ócska szekrény alól?” szolt az öreg asszony. „Oh, most már tudom! Ez boldogult Gergely bácsi kincse. Ő lakott itt s emlékszem, hogy mindig nagyon féltette ezt az ócska szekrényt, senkinek sem engedett közelébe menni s mert én voltam egyetlen rokona, halálos ágyán magához hivatott, de csak annyit birt már mondani: „Neked hagyom . . . a szekrény . . .” Nem tudta befejezni, meghalt s én átkutattam a szekrényt, de semmit sem találtam benne. Ine tehát alatta volt az öreg, fősvény ember kincse! Mindenki tudta, hogy Gergely bácsinak sok pénze van, de senki sem tudta, hova tette; sokáig kerestük mindenfelé, de végre is abba hagytuk s azt hittük, hogy valahol az erdőben ásta el.”

Ezalatt Mari elhuzta helyéből az ócska szekrényt s rátalált a lyukra a falban.

„Nézze, édes anyám, itt volt a kincs elrejtve, itt találta meg ez a derék, ügyes kúya, épen mikor legnagyobb szükségünk van reá. Kedves,

jó, öreg gatta, so

„Ne enyém, ugatá S ben, hól közt.”

Han tették s hogy az sem tudt ezt fejé hogy a különben mat azo nak oko tőle tap

Eza s hama „T

asztán. már se nyomor

Hála le „Cs

gatá az annyira „É

látok, ünnepn fát, hu dégség és a c

És volt s volt e elégedo pedig hozzán

jó, öreg Szultán!“ S ezzel megsimogatta, sőt meg is ölelte a vén Szultánt.

„Nem! nem! Az érdem nem enyém, hanem czicza kisasszonyé,“ ugatá Szultán; „ő jött értem hidegben, hóban, mindenféle veszedelmek közt.“

Hanem persze Szultánt nem értették s engem eleinte kissé bántott, hogy az én fáradságomról semmit sem tudnak; de csakhamar kivertem ezt fejemből, megemlékezővén arról, hogy a jótett nem kíván hálát s én különben is csak leróttam tartozásomat azon keserűségért, melyet Marinak okoztam s azon jóságért, melyet tőle tapasztaltam.

Ezalatt Mari összeszedte a pénzt s hamarjában megolvasta.

„Több mint öt ezer forint!“ kiáltá aztán. „No, édes jó anyám, most már semmi baj, ezentúl nem kell nyomort és szükségét szenvednünk. Hála legyen az eget urának!“

„Csodálatos! csodálatos!“ mondogatá az öreg asszony s szinte sirt, anyyira meg volt hatva.

„És most,“ szolt Mari. „utáná látok, hogy jó ebédünk legyen a mai ünnepnapon. Megyek és bevásárlók fát, hust, tojást, lisztet és olyan vendégséget csapunk, hogy még! Szultán és a czicza lesznek vendégeink.“

És úgy is lett. Pompás ebédünk volt s nem hiszem, hogy sok házban volt e napon oly sok öröm és megelégedés, mint nálunk. Ebéd közben pedig aztán a vén Szultán így szolt hozzám:

„Czicza kisasszony, én eddig talán nagyon is göromba voltam hozzád. Hareem az után, a mit ma tettél, látom, hogy mégsem vagy oly gonosz és haszontalan teremtes; azért hát feledjük régi ellenségeskedésünket, legyünk jó barátok!“

„Kelves Szultán, meglehet, hogy valóban én voltam a hibás, mert olyan szeles, könnyelmű és pajkos voltam s téged is sokszor bántottalak. De most látom, hogy derék legény vagy s büszke leszek barátságokra.“

És azóta boldogan élünk a kis házikóban; Mari gyöngéden ápolja öreg anyját, szorgalmas kis gazdasszony, engem is nagyon szeret és így jó dolgom van; néha-néha Szultán meglátogat s akkor megemlékszünk ama nevezetes napról, melynek csöndes boldogságunkat köszönhetjük. Azóta, mint jó cziczához illik, nyugalmasan élek és így nincs többé mit naplómba jegyezniem. Ezzel tehát befejeztem.

S Z A M Á R - E T E T É S.

(Képpel a 405. lapon.)

Kedves csacsik, netek, itt van
A legpompásb reggeli!
Nézzétek csak: kezünk, ölünk
Szép virággal van teli.

Netek mályva, netek szegfű,
Rózsa, tulipán, netek!
Fogjatok hát hozzá gyorsan,
Kedves csacsik, egyetek!

Ámde a két csacsi így szol:
Apró népség, jaj, ne bánts!
A sok czifra virag helyett
Jobb volna egy kis bogános!

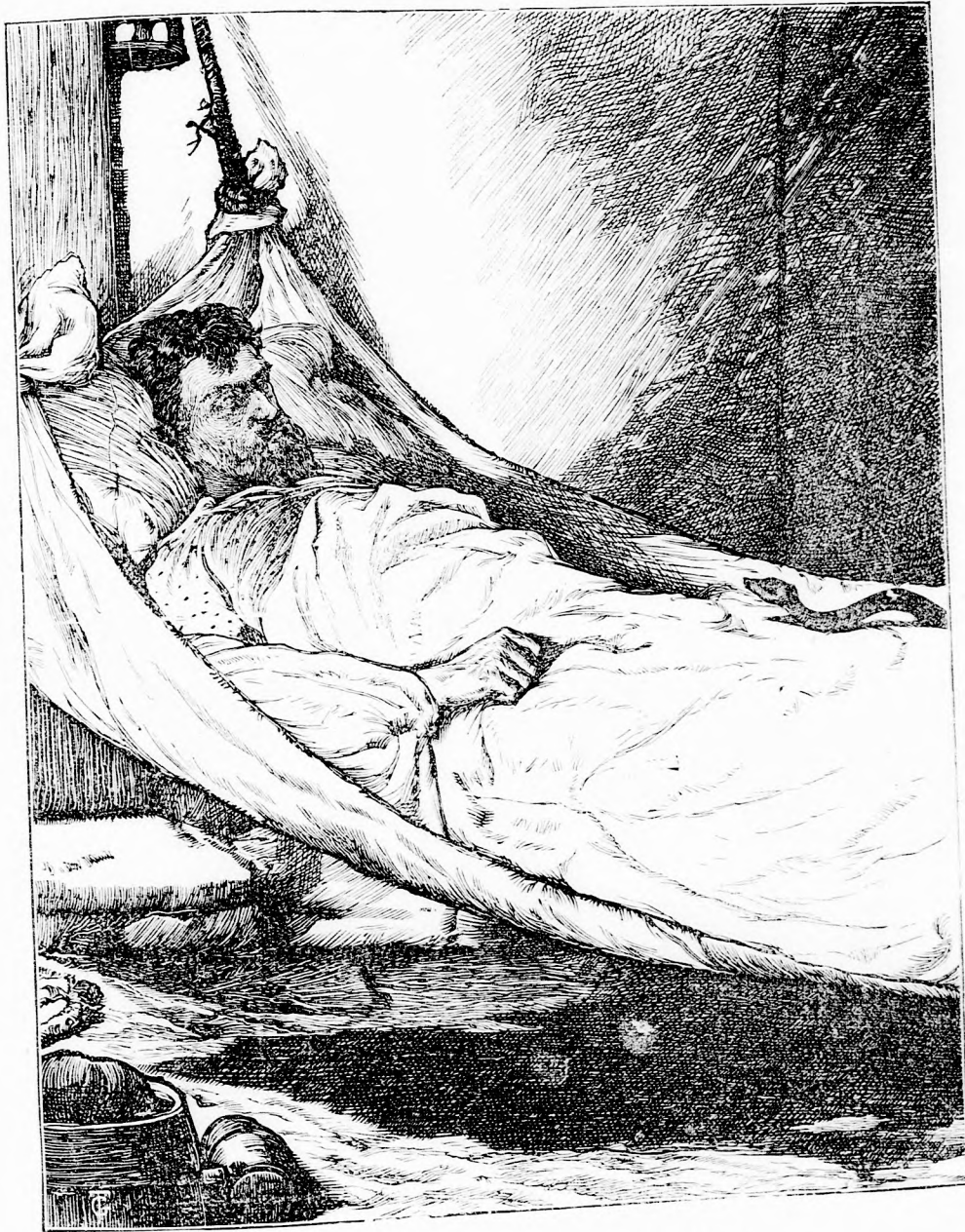
AZ ÉN BÁRÁNYKÁM.

Bárány bárány
 Barika.
 Jó füvecskét
 Szeret a. —
 Nesze hat, edd meg hat.
 Ha kínál az asszonykad.

Jó étel a
 Széna is —
 Ugy-é, ugy-é
 Kis hamis?
 No van az is, egyél hát
 Eléd tartom a szenat.

S most így szól a
 Kis bárány:
 „Köszönöm.
 Te jó leány!
 Me e-e, be-e-e:
 A bárány köszönete.“

KELLEMETLEN HÁLÓTÁRS. (Kisl a 411. l.)

A KÍGYÓKRÓL.

(Képpel a 409. l.)

EM MONDHNANI, hogy a kígyó valami nagyon kedves és kedélyes állat. Mozdulatai, melyek csuszás-mászásból, tekergőzésből állanak, a csalfaság, álnokság benyomását teszik s hozzájárul még azon általános vélemény is, hogy minden kígyó mérges foggal bír, a mi pedig nem igaz, mert vannak nagyon ártatlan kígyók is, melyeknek fogai oly gyöngék, hogy alig képesek az ember bőrét átharapni s így épen nem veszélyesek, főleg mivel mérge sincs fogukban. De a kígyótól való irtozás oly általános, hogy még az ily ártatlan kígyó harapásától is félnek az emberek.

Ismertem azonban kivételképen igen kedélyes kígyót is. Egy kis leány, ki szeretett fenhangon olvasni, naponként ki szokott járni a közel fekvő erdőc-kébe s ott órákig olvasgatni. Egyszer, amint könyvéből véletlenül fölpillantott, fekete kis kígyót lát maga előtt a fűben félig fölgyenesedve, mintegy ülő helyzetben, figyelmes szemmel a kis leányra tekintve, mintha az olvasást hallgatta volna. Szeliden ringatta fejét ide-oda s nagy

kedvét látszott találni a fölolvason. A kis leány bátor és okos leány volt, tudta, hogy e vidéken mérges kígyó nincs, s így meg sem ijedett, sőt ellenkezőleg nagyon jól mulatott a kígyó viseletén. Tovább olvasott tehát, a kígyó pedig feszült figyelemmel hallgatta s nagy megelégedéssel bólingatta fejét, mert a leányka csengő, üde hangja kellemes zene volt számára, ámbár persze azt nem merném állítani, hogy értette is, amit a kis leány olvasott. Végre a leányka megelégette az olvasást, elbucszott a kígyócskától s hazament.

Másnap megjelent a kis leány ugyanazon helyen s ismét olvasott. Eszébe jutott tegnapi vendége s kíváncsi volt, vajon el fog-e megint jönni. És ime, — alig olvasott néhány lapot, hát szép csöndesen előmászott a kígyó a bokor mögül. Lassan, barátságosan közeledett, a kis leánnyal szemközt megállt, ülő helyzetet foglalt és ismét hallgatózott ájtatosan, míg csak a leányka hazament.

Igy folyt ez napokig s valóságos barátság fejlődött ki a kis leány és a kígyócska között. Mindketten pontosan megjelentek az árnyékos fa tövében a szokott órában s ha a kígyó megértette volna mindazt, a mit a leányka fölolvassott előtte, bizonyára a legtudósabb kígyó volna az egész országban. Hanem utoljára is vége szakadt a közös tanulásnak: beköszönt az ősz, a fák levelei sárgultak és lehulltak, hűvös idő járt s a kis leány nem mehetett többé az erdőbe olvasni. A következő tavasszal azonban ismét kijárt régi kedvencz helyére s várta furcsa tanulótársát. De ez nem jelent meg többé s a kis leány nem is tudhatta meg soha, hová lett az ő okos kígyócskája.

Persze, ilyen kedélyes kígyó kevés akad s kivált a forró égöv alatt tenyésző mérges kígyók épen nem ily barátságosak. E veszedelmes állatok harapnak, ahol csak tehetik s belopóznak még a

házakba is. S
ágyukban is.
lapon.) Ez ell
gukat az o
ágyukban alu
nek teljes b
az a férfi ot
meglepetésre
csöndesen m
a kígyó s
alvó embert.

A K
(I

Hegedü
Vand
Kis ha
A so
S mert
Vidám

Édes,
Al
Masok
Nek
Sirban
Csak o

Csak o
Hü
S a k
Fog
Minde
Vérez

Azért
Eur
Ha eg
Keg
S hol
Járak

A „I
(azaz jöv
az állatta
jobb és ju
gozat kö
fölemítés

házaiba is, sőt az alvó embereket még ágyukban is fölkeresik. (Lásd a képet a 409 lapon.) Ez ellen némileg úgy óvják magukat az ottani lakosok, hogy függőágyukban alusznak; de még így sincsenek teljes biztonságban s félünk, hogy az a férfi ott a képen nem igen kellemes meglepetésre fog fölbredni. Hanem ha csöndesen marad, talán odább vándorol a kígyó s nem bántja a gyanútlanul alvó embert.

A K I S H E G E D Ű S.

(Képpel a czimlapon.)

Hegedűvel a kezemben
Vándorlok mindenfelé.
Kis hangszerem, ha megzendül
A sok gyermek jön elé.
S mert tudom, hogy úgy szeretik:
Vidám nótát húzok nekik.

Édes, kedves hegedűm te!
Ah, szeretlek tégedet.
Masokat ha vidít dalom —
Nekem vigasz éneked.
Sírban atyám, sírban anyám,
Csak e kis hangszer maradt reám.

Csak e kicsi hegedűcske
Hű barátom egyedül.
S a kis árva, ha elborul.
Fogja magát s hegedül.
Minden hangja enyhén rezdül
Vérező szívéen keresztül.

Azért tehát bátran neki
Ennek a nagy világnak.
Ha egy helyt nem, másutt akad
Kegyves jó szív talán csak?
S hől busúlva, hől örülve
Járok szerte hegedűlve.

A „Kis Lap” 5-ik kötetének 1-ső (azaz jövő heti, számában fog megjelenni az állattani feladványra beérkezett legjobb és jutalomkönyvvel kitüntetett dolgozat közlése és a két másod-legjobbna közzétételéről.)
Forgó bácsi.

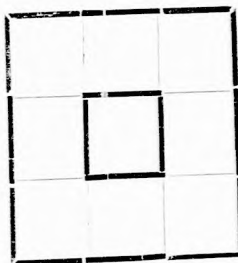
A M I J U L I S K A N K.

(Képpel a 404 lapon.)

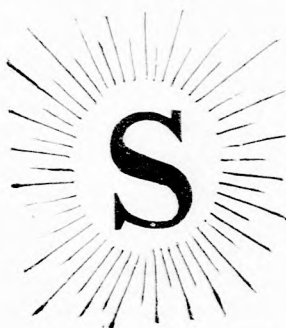
Kedves gyermek a Juliska,
Oly takaros, olyan tiszta.
Szeme vidáman ragyog,
Szája mindig mosolyog;
Lelke tiszta, szíve hű —
Biz e gyermek gyönyörű!
Minden ember úgy szereti
És példányként emlegeti.
Gyermek, rajta példát végy —
Mint Juliska, olyan légy!

FELADVÁNY MEGFEJTÉSE.

A huszonnégy botoskából következő kép lehet nyolczat úgy elvenni, hogy mégis két teljes négyszög maradjon:

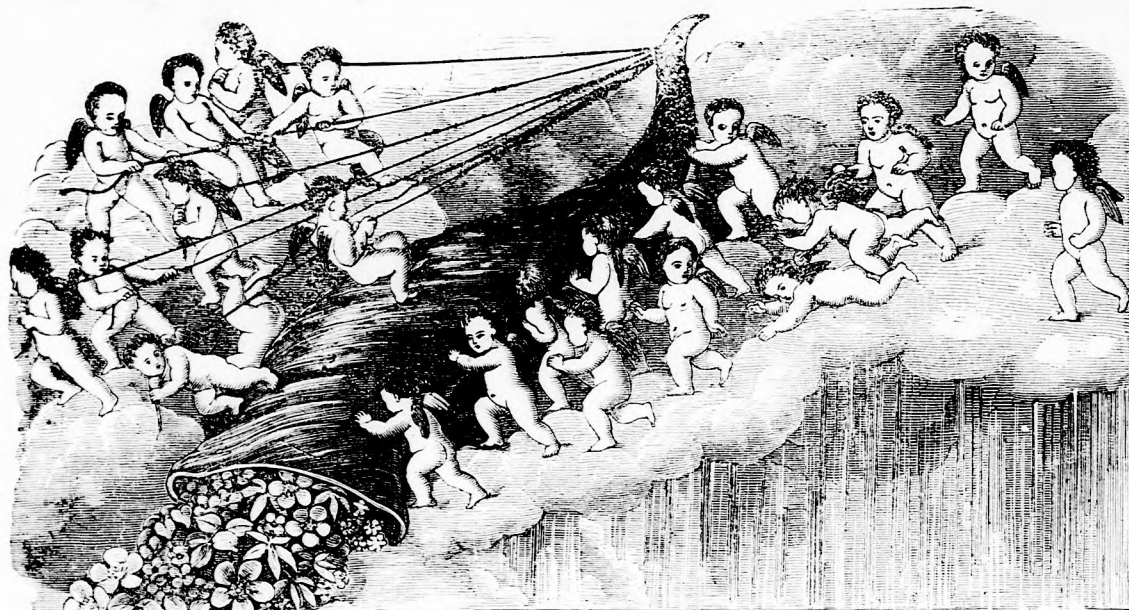

B E T Ű T A L Á N Y.

Ez utolsó száma levén a „Kis Lap” 4-ik kötetének, kérjük a megrendeléseket mielőbb eszközölni, mivel a nagy kereslet folytán fölös példányokat nem nyomatunk.

A „Kis Lap” kiadó hivatala.

Tavaszi.

(A negyedik kötet befejezésül.)

Elmult a tél, jő a tavasz,
A nap a zuzmarát levette,
Fű s ifju lomb kél szanaszerte,
Csak a virágzó fa havaz.

A bajnok, hős kikelet az,
Őt hűn követi angyalserge,
A sík határ s a sétány kertje
Mind hirdeti: itt a tavasz!

Sőt innen onnan már a fecske
A levegőn cikázik át
Csicsergve kedves kis dalát.

S repül felétek kis könyvecske
Hallatva oktató szavát —
A „Kis Lap” az, a jó barát.